

Z PRÁVNICKÉ JEDNOTY V PRAZE.

Zpráva o schůzi konané dne 16. dubna 1931. Právnická jednota zahájila své jarní přednáškové období dne 16. dubna 1931 týdenní schůzí, na jejímž programu byla přednáška starosty Jednoty Dr. Karla Hermann-Otavského, universitního profesora v Praze, na thema: »Mezinárodní sjednocení směnečného a šekového práva podle konvencí ženevských z r. 1930—1931.« Prof. Dr. Hermann-Otavský věnoval úvodem vřelou posmrtnou vzpomínku Dr. Vilému Schleissnerovi, advokátu v Praze, dlouholetému členu Právnické Jednoty. Potom sdělil, že za členy se hlásí:

Dr. Zdeněk Neubauer, soukr. docent Karlovy university v Praze,

Dr. Rupert Pintera, státní zástupce v Bář. Bystřici a

Dr. František Poláček, okresní soudce v Praze.

Proti jejich přijetí nebylo námitek a byli proto všichni přijati za členy Jednoty.

Nato oznámil starosta, že vzácnou laskavostí rektorátu a děkanství právnické fakulty university Karlovy v Praze byly propůjčeny naší Jednotě nové prostornější místnosti čís. 166 a 167 v souterrainu nové budovy právnické fakulty a vzdal za tuto laskavost oběma úřadům, jakož i p. stavebnímu referentu jménem Jednoty nejvřelejší díky.

Dále sdělil, že od 7. dubna, kdy s přestěhováním Jednoty bylo započato, byly již převezeny regály, skříně, nábytek, knihy a spisy z prvního pokoje dosavadních místností. Vše ostatní z druhého pokoje převáží se v těchto dnech, takže jest možno doufati, že se bude v nových místnostech pravidelně úřadovati již od 27. dubna, a to v pondělí a ve čtvrtek — jako dosud — od 4 do 7 hodin večer, v ostatní všední dny pak od 10 hodin dopoledne do 1½ hodiny odpoledne.

Knihovna Jednoty byla nastěhována do Karolina v listopadu roku 1883 a to z místností Hospodářské společnosti pražské, kdež sídlila po pět let, a nyní opouští Karolinum po téměř padesátiletém pobytu ze všech obyvatelů jeho poslední.

Předsednictví schůze se potom ujal místostarosta Jed-

noty, sekční šéf doc. Dr. J o a c h i m, jenž udělil slovo prof. Dr. Hermannu-Otavskému k jeho dnešní přednášce.

Přednášející vylíčil nejprve historický vývoj snah o mezinárodní unifikaci směnečného práva, jež se počaly uplatňovati již v letech osmdesátých minulého století a dosáhly významného úspěchu vypracováním osnovy jednotného směnečného řádu na konferencích haagských, konaných v letech 1910 a 1912. Po válce se chopila iniciativy Společnost národů a tak došlo v Ženevě v r. 1926, 1927 a 1928 ke konání několika expertis, jejichž výsledkem byl návrh jednak směnečného řádu, jednak šekového zákona.

Tyto dva návrhy, jež jsou vlastně zpracováním výsledků haagských konferencí, staly se podkladem pro jednání obou mezinárodních konferencí z loňského a letošního roku. Směnečná konference trvala od 13. V. do 7. VI. 1930, šeková od 23. II. do 19. III 1931. Bylo na nich sjednáno celkem 6 konvencí, a to dvě konvence o jednotném zákonu jednak směnečném, jednak šekovém, další dvě o řešení některých střetů zákonů v jednom i druhém oboru, a konečně dvě konvence o otázkách vzcházejících z různosti předpisů poplatkových o směnkách a šecích.

Náš stát se účastnil obou konferencí delegací, jejíž vedením byl pověřen přednášející a jejímiž dalšími členy byli odb. rada Dr. S r b z ministerstva spravedlnosti a vrch. komisař Dr. N o s e k z ministerstva zahraničí. Přednášející vyslovil oběma těmto pánům díky za jejich cennou spolupráci a zejména zdůraznil zásluhy Dr. Srba o přesnou kontrolu textu, které došly v závěrečné schůzi šek. konference výslovného ocenění předsedou redakční komise min. G i a n n i n i m.

Velkým úspěchem myšlenky unifikační bylo, že konference se rozhodly nikoli pro pouhou asimilaci, nýbrž pro jednotný text. Toho bylo dosaženo ovšem za oběť většího počtu rezerv, jež dovolují jednotlivým státům určité odchylky od jednotného textu.

Přednášející pak probral podrobně hlavní rozdíly, jež vykazují jednotné zákony vůči právu platnému u nás a poukázal na úkoly, jež čekají nyní našeho zákonodárce:

Konvence byly signovány na základě zvláštní plné moci, jež byla presidentem republiky přednášejícímu udělena, nejsou však dosud ratifikovány, a tu bude nutno zejména uva-

žovati o event. užití některých rezerv. Lhůty ratifikační jsou dále u obou zákonů různé, totiž pro směnečný jest to lhůta do 1. IX. 1932, pro šekový do 1. IX. 1933. Jest v tom určitá nerosovnalost a vzhází otázka, zda by nebylo dlužno ratifikovati obě konvence zároveň a zabrániti tak řadě komplikací, jež by nutně vznikly vzhledem k úzké souvislosti práva šekového s právem směnečným.

Dalším úkolem velmi závažným jest pořízení přesného překladu usnesených textů. Jde o utvoření autentického textu našeho zákona. Podle konvencí jest sice text francouzský a anglický prohlášen za autentický, to však platí toliko mezinárodně, nikoli pro zákonodárství vnitřní. Pro naše soudy bude platiti toliko text československý, a vyskytla-li by se odchylka, bylo by na vládě, aby vzhledem k své mezinárodní povinnosti konvencí převzaté opatřila, čeho třeba k změně textu. Při tom jest si uvědomiti též, že další obtíž vzniká tím, že tytéž termíny kryjí začasť v různých zákonodárstvích různé pojmy a bude tedy nutno především hleděti k identitě pojmů. A když toho všeho bude dosaženo, jest zde ještě požadavek svrchovaně důležitý co do věcné přesnosti a jazykové ryzosti terminologic. Zde bude zapotřebí úzké kollaborace s filology.

Tu vzpomíná řečník těžké ztráty, kterou jsme i my právníci utrpěli odchodem Josefa Z u b a t é h o na věčnost. Jím odešel nejen čelný representant české vědy, proslavený i za hranicemi, jím odešel též člověk neobyčejně milý, zvláštního osobního kouzla, ochotný a vzácný rádce právníků, jemuž řečník děkuje za mnohé poučení a mnohou dobrou radu v otázkách právnícké terminologie. V našem právnictvu zůstane prof. Zubatému za jeho vzácné zásluhy zajištěna nehynoucí vděčná památka.

Závěrem uvedl přednášející, že co do materiálního obsahu lze vedle aktiv shledati v konvencích i jistá pasiva. Zejména zákonná díkce postrádá leckde oné jasnosti, na kterou jsme v našich zákonech zvyklí. Jest to však vysvětlitelno tím, že texty mají sloužiti různým oblastem právním, vyznačujícím se různou mentalitou. Nad tato pasiva ovšem vysoko vyniká aktivum kontinentální unifikace směnečného a šekového práva, jež má nejen svůj velmi závažný význam materiální, nýbrž zejména svou hodnotu morální. Sjednocení práva

směnečného a šekového znamená nejkrajnější dosud úspěch unifikačních snah. Rozsáhlou unifikaci shledáváme sice v oboru práva železničního, autorského a v oboru ochrany průmyslového vlastnictví. Ve všech těchto případech jde však toliko o unifikaci v úpravě vztahů mezinárodních, nikoli v úpravě poměrů interních, jako je tomu u jednotného zákona směnečného a šekového.

Předsedající místostarosta Dr. Joachim poděkoval přednášejícímu za jeho velmi poutavou a poučnou přednášku, jež byla vyslechnuta četným posluchačstvem s velikým zájmem a pozorností, a vzpomenu některých svých zkušeností z mezinárodní konference haagské, jež se konala minulého roku a jejímž úkolem bylo sjednocení předpisů o státním občanství.

Zpráva o schůzi konané dne 23. dubna 1931. Tuto schůzi konala Právnická jednota společně s Jednotou pro vědy pojistné za předsednictví starosty obou jednot, univ. prof. Dr. H e r m a n n a - O t a v s k é h o. Prof. Dr. Hermann-Otavský, zahájiv schůzi, promluvil vřelými slovy o zemřelém členu Právnické jednoty Dr. Františku K a b e š o v i. Tento vynikající pražský advokát náležel k nejstarším členům Právnické jednoty, do níž vstoupil v r. 1881. Přítomní uctili jeho památku povstáním.

Potom přešel předsedající k dennímu pořádku a sdělil, že za členy se hlásí Société de Législation comparée roumaine v Bukurešti a Dr. Josif G. C o h e n, advokát v Bukurešti, člen Zákonodárny rady rumunské (Conseiller au Conseil législatif), generální sekretář výše jmenované Rumunské společnosti pro srovnávací pravovědu a redaktor několika odborných rumunských časopisů. Předsedající vzpomenu přátelských a srdečných styků, jež se rozvinuly v poslední době mezi Právnickou jednotou a Rumunskou společností pro srovnávací pravovědu, jež jest odbočkou proslulé Francouzské společnosti pro srovnávací pravovědu v Paříži. Před několika měsíci byl tento přátelský poměr dokumentován významnou přednáškou, kterou přednesl v Právnické jednotě Dr. Cohen, generální sekretář Společnosti.

Když oba tito noví členové byli přijati, udělil předsedající slovo Dr. Josefu H o r n o v i, náměstkovi ředitele banky Slavie